

הרב מנחם מענדל לובין

חתן מרן הגר"נ קרליץ ומו"ץ בית ההוראה

כשרות העופות והביצים המצויים כהיום

בדמות טהור כאחד אבותיו הטהורים והוא באיסור עוף טמא מחמת אמו או אביו הטמאים².

והטעם כזה, מפני שאין חוששין שמא נתעבר טמא מטהור או איפכא דהיינו שכל אחד שוכן אצל מינו ואינם שכיחים להיות זה אצל זה וגם אם מזדמנים יחד טהור וטמא אינו מצוי שידווגו ורק אם מכילאים אותם יחד [היינו שסוגים זכר ונקבה יחד בכלוב] אז הם מזדווגים וא"צ לחוש לכך.

וד"ו למדנו מדברי הפרמ"ג סי' פ' מ"ז סק"ג שהקשה בצבי הבא לפנינו בסימניו של קרנותיו ובדמותו וצלמו של צבי נחוש שמא אמו תיש ורק בא עלי צבי ולכן הולידה כדמותו וצלמו של הצבי ונאסור חלבו של כל צבי הבא לפנינו, ותי' שזה לא שכיח ולכן אין חוששין לכך, וה"ה בגדון דידן ולא טרחו רבותינו לשנות כאן לענין עופות בסי' פ"ב.

ולפי"ז יש לדון בכל עוף הבא ממקום שמצוי הכלאות והרכבות, אע"פ שצורתו

זה כמה שנים שהפסיקו החקלאים לגדל עופות דור אחר דור וקונים אפרוחים מן המוכן מחברות ענק השולטים על תעשיית התרנגולים בעולם וחברות אלו משקיעות מאות מליוני דולרים במחקרים, מעבדות, הכלאות, והרכבות של מיני עופות זכ"ו ומתחרות ביניהם לספק לחלקאים תרנגולים עם תכונות מבוקשות כגון: גידול מהיר, עמידות בכל תנאי מזג אויר, חסינות מפני מחלות, וכר' וכר' ועקב כך יש לדון בשאלה ההלכתית של כשרות העופות.

הנה היתר האכילה בתרנגול הבא לפנינו שנדע שאינו מעופות טמאים שבתורה"ק הוא מפני צורתו המוכרת לנו ונמסרת לנו מדור דור וצורתו ומראהו מעידין עליו שהוא מין טהור וכמו שנפסק בשו"ע יו"ד סי' פ"ב שעוף טהור נאכל במסורת.

ואע"פ דקיי"ל לחוש מעיקר הדין דבעופות טהור מתעבר מטמא וטמא מטהור וא"כ ה"א אפשר שכל עוף הבא לפנינו אע"פ שצורתו כטהור המוכר והנמסר לנו מ"מ אפשר שאמו או אביו טמא והוא

תאמר זה היה אמוד להופיע בגליון הקודם, ועקב סיבות טכניות הושמט.

נחבר ונתלבן בדיוקו חברים לומדי כולל חזון שליש"א בכל חלקי המ"מ, לשמעתתא ולא להלכה.

1. התח"ס יו"ד תשרי ע"ד נסתפק אי מאי דאמרינן אין טהור מתעבר מטמא הוא גם בעופות, דכגמי איתא בבהמה, והאחרונים הביאו מתוס' נדה דף נ ע"ב ד"ה תרנגולתא דלחל תי' ה"א הוכר טמא ונקיבה טהור וחזינן דעכ"פ לפי דברי הש"ס בכורות דאין מתעבר טהור מטמא לא איירי מעופות וכן נקט בפשיטת בחזו"א יו"ד סי' י"ג ס"ק ר"א.

2. בספרי הטבעים כתבו דב' מינים שונים המתעברים זמ"ז תולדים מקצתם דומים לאב ומקצתם יש בהם דמיון בשניהם וכ"ז כחיצוניותם אבל בתכונות"ו זהו דרכם להעביר התכונות ולהשאיר צורתם החיצונה כרצונם, ע"י ברירת הרצוי להם.